

Mladen Klemenčić

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb
mladen.klemencic@lzm.hr

POVIJEST HRVATSKOG SPORTA broj 204, godina LIII/2025

Od proljeća 2025. hrvatska sportska publicistika bogatija je za jedan novi, a zapravo i stari, ali ponovno pokrenuti naslov. Nakon 25 godina obnovljeno je samostalno izdanje časopisa *Povijest hrvatskog sporta*. Pod naslovom *Povijest sporta* prvi broj objavljen je 1970., a pokretanje časopisa posvećenoga povijesti različitih sportova potaknula je priprema *Enciklopedije fizičke kulture* Leksikografskoga zavoda, objavljene u dva sveska 1975. i 1977. U posljednjem razdoblju, počevši od 1999., časopis je izlazio kao podlistak *Olimpa*, časopisa pod okriljem Hrvatskoga olimpijskog odbora. Kontinuitet izlaženja naglašava i numeracija kojom se obnovljeni broj nadovezuje na prethodna razdoblja. Nakladnik obnovljenog časopisa je Hrvatski športski muzej, a kao sunakladnici časopis podupiru Hrvatski olimpijski odbor, Hrvatska olimpijska akademija, Hrvatski institut za povijest, Hrvatski državni arhiv, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Hrvatsko društvo za povijest sporta te Kineziološki fakulteti Sveučilišta u Zagrebu, Osijeku i Splitu. Ako je suditi po adresama nakladnika i sunakladnika, časopisu je osigurana blistava budućnost. Na čelu uredništva, koje obuhvaća desetak uglednih sportskih publicista i povjesničara s akademskom iskaznicom, stoji Ana Popovčić, i sama sportska povjesničarka i djelatnica, a ranije istaknuta mačevalica, državna prva-kinja i reprezentativka.

Prema najavi uredništva, časopis u obnovljenom tečaju nudi novu koncepciju – povezuju se znanstveni, stručni i publicistički tekstovi. Kao nove rubrike uredništvo najavljuje priloge o muzejskoj građi, sportskoj fotografiji te sjećanja istaknutih sportaša kao i razgovore s njima, a najavljene konceptijske inovacije vidljive su sadržaju novoga broja. Časopis otvaraju tri znanstvena priloga, pripremljena i opremljena u skladu s pravilima za izvorne znanstvene radova. Glavna urednica Ana Popovčić piše o mačevalačkim dvobojima potkraj XIX. i početkom XX. stoljeća. Katarina

 <https://orcid.org/0000-0003-3572-6672> [Mladen Klemenčić]

 <https://ror.org/00vjz3318> [Leksikografski zavod Miroslav Krleža]

POVIJEST hrvatskog sporta

HRVATSKI SPORTSKI MUZEJ • broj 204 • godina LXII / 2025 • ISSN 1969-7999/ISSN COBISS HRV 1500-864X

NOGOMET:
Prvenstvo nogometnog prvenstva FNRJ

IVICA KOSTELIĆ:
Dvostruki zlatni
sa 20. Teina 2008.

SOKOLSTVO:
Prvenstvo sveski sokolskog
pokreta u Hrvatskoj i na Sušaku

MAČEVANJE:
Mačevanje (mačevanje)
u Zagrebu

ORLOVSTVO:
Istovremeno istovremeno na
krilima vjetrova i snaga

**SPORT
I MODA:**
Ženski trendovi
u hrvatskom tisku
u kraja 19. stoljeća
do pedesetih godina
20. stoljeća

BAZDOVIR:
Drugo izdanje
Izdanje zagrebački nogometni,
„nogomet u hrvatskoj“, objavio je dugo
do na 100 i 150 godina izvan cijene jedne
kao i rezultat

KOŠARKA:
Gostovanje
NBA All-Star
momčadi
u Hrvatskoj
1964. godine

LEGENDA HRVATSKOG NOGOMETA: Bernard Vukas u reprezentacijama svijeta i Europe

Nina Simončić s Tekstilno-tehnološkoga fakulteta analizira pisanje hrvatskoga tiska o ženskoj sportskoj modi od kraja XIX. stoljeća do sredine 20. stoljeća. U trećem izvornom znanstvenom radu Fran Đuranac istražio je kako je došlo do prvoga nogometnog prvenstva FNR Jugoslavije nakon Drugoga svjetskog rata, točnije u sezoni 1946/47.

Najveći broj priloga, njih čak deset, obuhvatila je rubrika *Stručni prilozi*. Teme su raznolike, a obuhvaćena su i različita vremenska razdoblja. Romano Meštrović piše o višestoljetnim rekreacijskim tradicijama zadarskoga puka vezanima uz more, a Damir Škarpa piše o konjaničkoj igri sličnoj alki koja je zaokupljala građane zagrebačkoga Griča. Marinko Lazarich piše o počecima sokolskoga pokreta na Sušaku, a Saša Cerar o počecima hrvatskoga orlovstva, koje je bilo svojevrzni katolički odgovor na liberalno usmjereno sokolstvo. Tri su nogometne teme, Ferruccio Burburan piše o počecima nogometa u Rijeci, Dragutin Kerže o osječkom nižerazrednom klubu Olimpiji, starom više od 100 godina, a Vladimir Iveta o nastupima Bernarda Vukasa u izabranim vrstama Europe i svijeta u 1950-im godinama. Luka Marin Vuco podsjetio je na razvitak i postignuća hrvatskih ragbijaša, a Davor Kovačić opisao gostovanje izabrane vrste američkih NBA košarkaša u Zagrebu i Karlovcu 1964. godine. Naposljetku, jedan je prilog povezan i s leksikografijom: Mladen Klemenčić analizira zastupljenost sportaša i sportskih tema u prvih 16 svezaka *Leksikona Podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca* (slova A–M), što od 2004. izlazi u Subotici.

Osim o uspjesima tamošnjih sportaša, pripadnika hrvatske zajednice, članak je svjedočanstvo i o utjecaju političkih mijena na sport i sportaše.

Dva su priloga objavljena u rubrici *Velikani hrvatskog sporta*. Jurica Gizdić, nažalost nedavno iznenada preminuli publicist i član uredništva časopisa, piše o Fabjanu Kaliterni, jednome od osnivača Hajduka, ali i sportskome djelatniku zaslužnome za razvoj atletike, biciklizma, boksa hazene, jedrenja, plivanja i vaterpola u Splitu. Ladislav Radulić prisjetio se Čedomira Čede Ćurčića, doajena hrvatskoga sportskog zrakoplovstva.

I rubrika *Iz osobnog kuta* donosi dva priloga. Prvi je dnevnički zapis proslavljenoga skijaša Ivice Kostelića. Iz njegova dnevnika, koji je počeo voditi 1994., izdvojen je nadnevak 14. veljače 2006., dan kada je na Zimskim olimpijskim igrama u Torinu osvojio svoju prvu medalju, ujedno i prvu mušku olimpijsku medalju nekoga hrvatskog sportaša. Drugi prilog, iz pera književnika i sportskoga publicista Ratka Cvetnića, odnosi se na nogometnu utakmicu odigranu 1973. na maksimirskom stadionu. U kvalifikacijskoj utakmici za ulazak u Prvu saveznu ligu sastali su se Zagreb i Osijek, a utakmica se pamti kao najposjećenija ikad na maksimirskom stadionu. Cvetnić je autor i priloga u rubrici *Intervju*, a razgovarao je Dragom Rukljačem, nogometašem Zagreba i sudionikom spomenute utakmice, zapamćene po rekordnom posjetu.

Naposljedku, bogat i raznovrstan sadržaj časopisa upotpunjuju i dva priloga u rubrici *Iz Hrvatskoga sportskoga muzeja*. Riječ je o priložima nastalima na temelju fotografija iz fundusa Muzeja. Petra Husain Pustaj, ujedno i urednica rubrike, autorica je uvodnoga priloga o sportskoj fotografiji općenito i napose o fotografskom fundusu Muzeja. Drugi je prilog potaknut pokalom namijenjenom pobjedniku kvalifikacijske utrke za sudjelovanje u maratonskoj utrci na Olimpijskim igrama u Parizu 1900. Sačuvani pokal, danas u vlasništvu Hrvatskoga sportskog muzeja, svjedočanstvo je da se Franjo Bučar već tada, na prijelazu XIX. u XX. stoljeće, pokušao izboriti da na Olimpijskim igrama nastupi prvi predstavnik pod hrvatskom zastavom.

Za dodati je još da su svi prilogi bogato ilustrirani te da je časopis tiskan na kvalitetnom papiru u formatu A4, što omogućuje da se i fotografije otisnu u dimenzijama, uključujući i cjelostranično, koje omogućuju dobru preglednost cjeline i detalja. Predviđeno je da časopis izlazi jednom godišnje, u mrežnom i tiskanom obliku, a prvi broj obnovljenoga tečaja daje naslutiti da će biti značajan prinos boljem poznavanju i vrednovanju povijesti sporta, ponajprije u Hrvatskoj, ali i znatno šire jer je sport univerzalna društvena pojava.

Članci su dostupni pod licencijom Creative Commons: Imenovanje 4.0 međunarodna (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Sadržaj se smije umnožavati, distribuirati, priopćavati javnosti, prerađivati i koristiti u bilo koju svrhu, uz obavezno navođenje autorstva i izvora.